

Naanlig i Garnisonshyer, hvor der ikke findes nogen Kaserne, er det en Selsfølge, at dette er forbundet med store Udgifter, da der skal leies Lokale; men selv hver disse findes, vil jeg ogsaa anse det for heldigt, om man vilde optage Lønnen. Jeg kan ikke negte, at det, at netop Militære og Civile have sluttet sig sammen, er for mig et Vidnesbyrd om, at man fra begge Sider har havt Die for, at der her virkelig er en Trang tilstede. I det jeg hermed skal tillade mig at anbefale mit Forslag, vil jeg kun ønske, at det, her er begyndt, maa have Held med sig og blive efterfulgt flere Steder rundt omkring i Landet.

N. P. Jensen: Jeg kan ikke Andet end være glad ved den Interesse, som den ærede sidste Læser (N. Jensen) har for Nyborg Garnison. Jeg behøver jo ikke at sige ligesoverfor ham og Thinget, at, hvis der var et Anliggende derovre, som kunde trænge til Rigsdagens Medvirksomhed, vilde ogsaa jeg finde mig foranlediget til at stille Forslag i saa Henseende. Naar jeg ikke har stillet et Forslag som det ærede Medlems, er det, fordi jeg tror, at Løsningen kan træffes paa en anden Maade, og da nemlig gennem det Forslag, som er stillet af den høitærede Krigsminister, og som ikke har fundet den Modtagelse, som det var Grund til at tro. I Finantslovens Betænkning for forrige Aar udtalte hele Udvalget det Ønskelige i, at der blev truffet Foranstaltninger fra Krigsministeriets Side til Etablering af en Undervisning i Læsning, Skrivning og Regning for Vintermandskabet. Sele Udvalget vare enigt derom, og Sagen blev anbefalet af den ærede nuværende Ordfører, Ordføreren for Mindretallet, det ærede Medlem for Veile Amts 2den Valgkreds (Berg). Den daværende Krigsminister stillede sig velvillig til Sagen og erklærede, at han vilde komme med en Bevilling, men han tilføjede ganske vist, at det vilde være nødvendigt at forlange et Honorar til de Officerer, som skulde udføre dette Arbejde. Jeg tillod mig i den Anledning at yttre, at denne Sag hidtil var fremmet ad Frivillighedens Bet og uden Honorar, samt at man nok vilde finde Officerer og andre Befalingsmænd, som med Glæde vilde virke hen til paa dette Omraade at fremme Underklassernes Lære. Det er i Genhold til de dengang stedfundne Forhandlinger, at der iaar af den høitærede Minister er fremsat en Begjæring, som dels gaar ud paa, at der bevilges et Beløb af 6,500 Kr. for at give Kasernen den nødvendige Indretning, saaledes at Samlingsstuerne der kunne benyttes til denne Undervisning. Dette Beløb har det ærede Udvalg været enigt om at foreslaa nedsat med 2,500 Kr., saa at der altsaa kun bliver en Sum tilbage af 4,000 Kr. Jeg tør ikke sige, at dette Beløb er for lille; det er meget muligt, at det vil være tilstrækkeligt i dette Diemed. Med Hensyn til den anden Side af Sagen har det ærede Udvalg ved sit Forslag

under Nr. 87 foreslaaet, at Bevillingen af 15,000 Kr., som er forlangt af den høitærede Krigsminister, nedsettes med 13,000 Kr., idet man er gaaet ud fra den Formening, at disse 13,000 Kr. ere forlangte til Lærerhonorarer. Hvorfra man har faaet dette, veed jeg ikke, thi Annærfingerne til Finantsloven nævner det ikke med et eneste Ord. Om det er kommet frem under Forhandlingerne i Udvalget, skal jeg ikke udtale nogen Mening; men jeg føler mig overbevist om, at Grunden til, at dette Forslag er fremkommet, alene skyldes, at man har set med lidt gale Øine, tør jeg maasse sige, uden at blive misforstaaet, paa Sagen, og kunde det lykkes mig at bidrage til at faae Thinget til at se anderledes paa denne Sag, føler jeg mig overbevist om, at man vil være tilbøielig til at gaa lidt høiere. Jeg siger ikke, at 15,000 Kr. ere nødvendige, men det er min Overbevisning, at 2,000 Kr. ikke vil nytte Noget. Jeg vil indlede mine Bemærkninger med at sige, at det, der efter min Formening skal skabes, er Betingelserne for, at Soldaten i sin Fritid kan gaa hen paa et Sted, hvor han kan finde Betsjæftigelse paa en hensigtsmæssig Maade, saa han ikke er nødt til at ty til Værtshuse eller Marketerier. Det er efter min Formening Hovedsagen. Det Andet, hvilken Betsjæftigelse man vil finde for ham, maa afhænge af de stedlige Forhold. Jeg benægter ikke, at det kan være hensigtsmæssigt at lære ham at læse, skrive og regne, men paa den anden Side vil jeg henlede Opmærksomheden paa, at der er mange af vore Soldater, som heldigvis ikke behøver en saadan Undervisning, men de skulle jo dog ogsaa besjæftiges. Men Hovedsagen maa man ikke glemme, og det saa meget mindre, som det er en Kendsgjerning, som enhver af de Herrer, der har været Soldat, vil være tilstrækkelig vidende om, at saavel Kasernen som de private Kvarteer afgive et alt Andet end tilfokkende Ophold for Mandskabet udenfor Tjenesten. Man maa derfor sørge for, at der skabes et Sted, hvor de kunne gaa hen og besidde sig vel. Paa Kasernerne kan dette ske ved, at man giver den af Ministeren forlangte Sum til Indretningen af Lokalerne, thi der har man jo Samlingsstuerne, som kunne benyttes i dette Diemed; men i de Garnisoner, hvor der ikke findes Kaserne, vil det være nødvendigt for det Første at leie Lokaler og dernæst at sørge for disses Belysning, Opvarmning og Indretning. Der vil altsaa være ikke ubetydelige Udgifter, som en Sum af 2,000 Kr. kun i ringe Maal vil være istand til at dække. Hvorledes Indretningen skal træffes, skal jeg ikke komme ind paa, men da det ærede Medlem fra Nyborg særlig har henvist til Soldaterhjemmet i Nyborg, og allerede har givet nogle Oplysninger derom, maa det maasse være mig tilladt at gjøre nogle supplerende Bemærkninger dertil, ikke fordi jeg betragter den Løsning af Spørgsmaalet, der er truffet, som Idealet, thi Ordningen maa